

Razvoj mobilnih aplikacija i servisa

Mobilni korisnički interfejs i interakcija

**Katedra za računarstvo
Elektronski fakultet u Nišu**

Korisnički interfejs mobilne aplikacije

- ✿ Korisnički interfejs – *User Interface* – UI
 - ✦ Može iznositi i do 80% koda
 - ✦ Sofisticiran, sa svim elementima GUI: *meniji, buttons, text box, listbox, grafika, itd.*
- ✿ Razvoj generičkog (opšteg) korisničkog interfejsa
 - ✦ Velika raznolikost mobilnih uređaja i mobilnih platformi tako da je neophodno omogućiti prilagođenje korisničkog interfejsa čak i u realnom vremenu
 - ✦ Jednostavna izmena korisničkog interfejsa usled novih zahteva
- ✿ Neophodan pomeraj u paradigmi projektovanja korisničkog interfejsa sa PC desktop paradigme koju karakterišu ekran, miš, tastatura, na mobilnu paradigmu: mali ekran, mala tastatura ili *keypad*, stylus, glas, itd.
- ✿ Multikanalni (*Multichannel*) i multimodalni (*Multimodal*) – korisnički interfejs omogućava interakciju korisnika sa mobilnom aplikacijom na različite načine (npr. glas, GUI, itd.), pri čemu korisnik može da izabere najpogodniji način interakcije na datom mestu i trenutku

Interakcija korisnika sa mobilnom aplikacijom

- ✿ Mobilni korisnik se **kreće**, i tako menja lokaciju, uslove i okruženje u kome koristi uređaj i odgovarajuću mobilnu aplikaciju
- ✿ Mobilni korisnik uglavnom **nije fokusiran** na aplikaciju, jer je koristi u pokretu radeći više drugih poslova istovremeno (vozi, šeta, razgleda okolinu, itd.)
- ✿ Mobilni korisnik često **zahteva** visok stepen **interaktivnosti** i brzi odziv aplikacije
- ✿ Mobilni korisnik **menja aktivnosti** često i/ili iznenadno; tipično to nisu aktivnosti/zadaci koji uključuju veliku količinu podataka i duge transakcije.
- ✿ Mobilni korisnik želi da pristupa aplikaciji **na svakom mestu u svakom trenutku** preko **najpogodnijeg načina** (moda) za interakciju; izbor omogućava fleksibilnost i upotrebljivost aplikacije

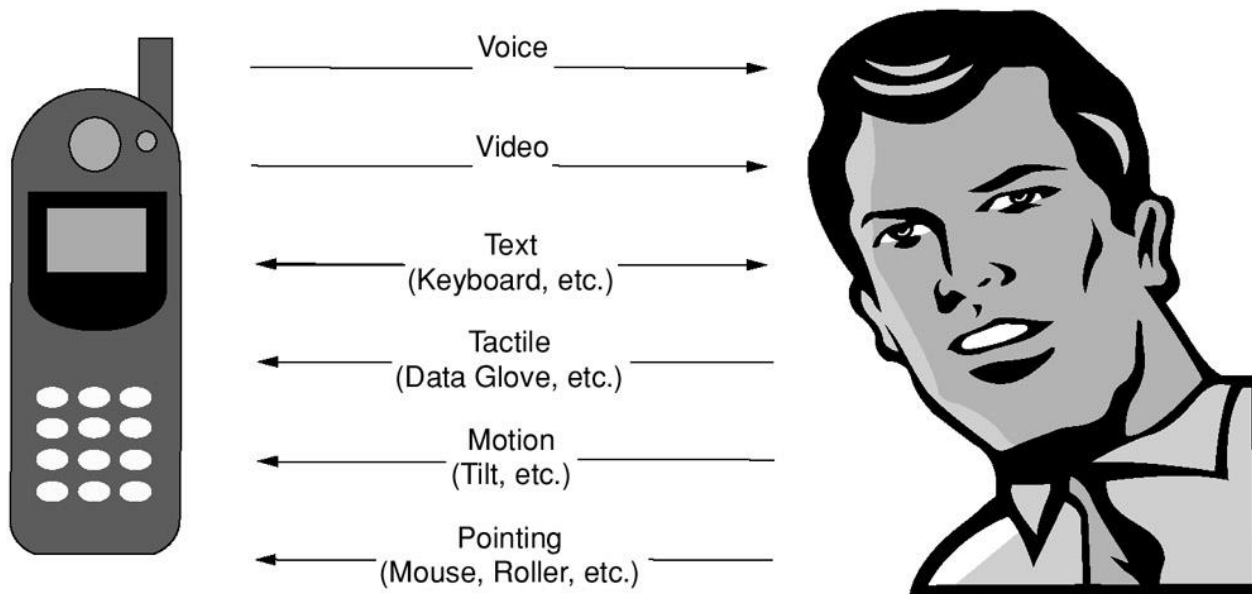

Mobilni korisnički interfejs - značajni aspekti

- ✿ Vreme pristupa aplikaciji i vreme odziva
- ✿ Jasan i efikasan korisnički interfejs
- ✿ Održavanje konzistentnosti između različitih korisničkih interfejsa i različitih tipova uređaja prilikom pristupa aplikaciji
- ✿ Sposobnosti i ograničenja ljudskih čula (vida, sluha, dodira)
- ✿ Adaptivnost na lokaciju korisnika i njegovo okruženje
- ✿ Mogućnost da se definišu prioriteti elemenata korisničkog interfejsa
- ✿ Generički korisnički interfejs - zbog velike raznolikosti mobilnih uređaja i platformi i različitih modova interakcije korisnika sa mobilnom aplikacijom

Elementi mobilnog korisničkog interfejsa

- ❖ Kanali/ za interakciju/komunikaciju korisnika sa uređajem/aplikacijom i tipovi kanala
 - ❖ Medijum za razmenu poruka (komunikaciju) korisnika i aplikacije (preuzeto iz terminologije telekomunikacija)
 - ❖ Postoje ulazni i izlazni kanali
 - ❖ Zasnivaju se na čulima vida, sluha, dodira, (mirisa?) i aktivnostima korisnika

Mobilni korisnički interfejs i interakcija

Razvoj mobilnih aplikacija i servisa

Načini mobilne interakcije

- ✿ **Tastatura**, miš i monitor (unos teksta i GUI prikaz)
- ✿ Štampani papir (izlaz u obliku teksta i grafike)
- ✿ *Stylus* (prepoznavanje pisanih znakova i unos dodirom)
- ✿ ***Touch-Screen*** (unos dodirom, *multi-touch* i GUI prikaz)
 - ▣ Prepoznavanje gestova (*gesture recognition*)
- ✿ **Mikrofon-zvučnik** (unos na osnovu prepoznavanja govora i glasovni/zvučni odgovor)
- ✿ **Pomeranje uređaja** (unos pomeranjem, trešenjem i postavljanjem uređaja u određenu poziciju)
- ✿ Odziv na osnovu dodira (*Haptic feedback, vibration*)
- ✿ **Specijalni uređaji**
 - ▣ Specijalna rukavica (*dataglove*) - unos putem dodira

Multimodalni korisnički interfejs

- ✿ Bira se **najpogodniji** kanal za komunikaciju/interakciju u skladu sa **kontekstom** korisnika
- ✿ Multimodalni sistemi se karakterišu inerfejsom čoveka i računara koja prevazilazi tradicionalne načine putem tastature, miša i ekrana.
 - ✦ Obezbeđuje različite načine (modove) interakcije sa aplikacijom, poput glasa ili gestova
 - ✦ Mora da prepozna ulaze sa različitih modova ulaza (ulaznih kanala), kombinuje ih i interpretira
- ✿ Multimodalni UI omogućava različite načine interakcije korisnika sa aplikacijom u okviru istog korisničkog interfejsa
 - ✦ UI se **adaptira kontekstu** upotrebe aplikacije
 - ✦ U skladu je sa korisnikovim trenutnom situacijom, ciljevima, potrebama i ograničenjima

Multimodalni UI

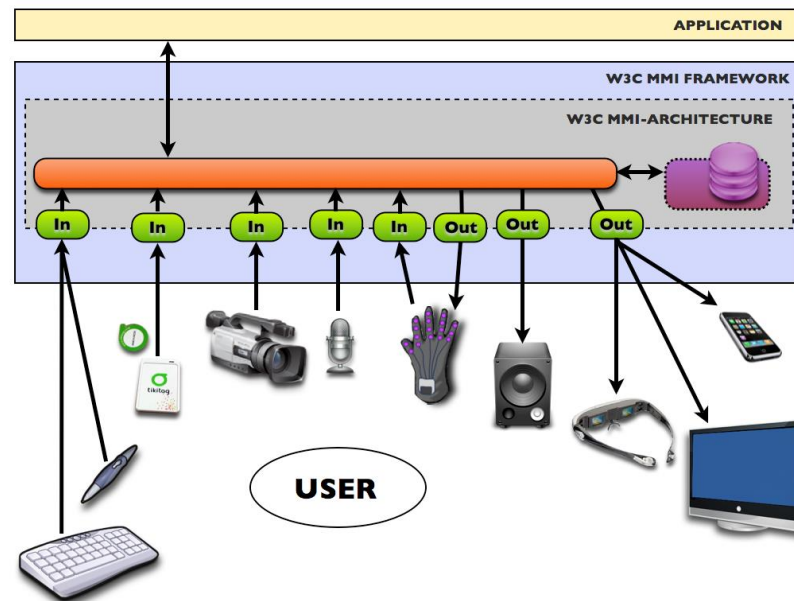
✿ Multimodalni ulaz

- ✿ Glas, olovka, tastatura, dodir, manuelni gestovi, pogled, pokreti glave, tela, kamera, ...

✿ Multimodalni izlaz

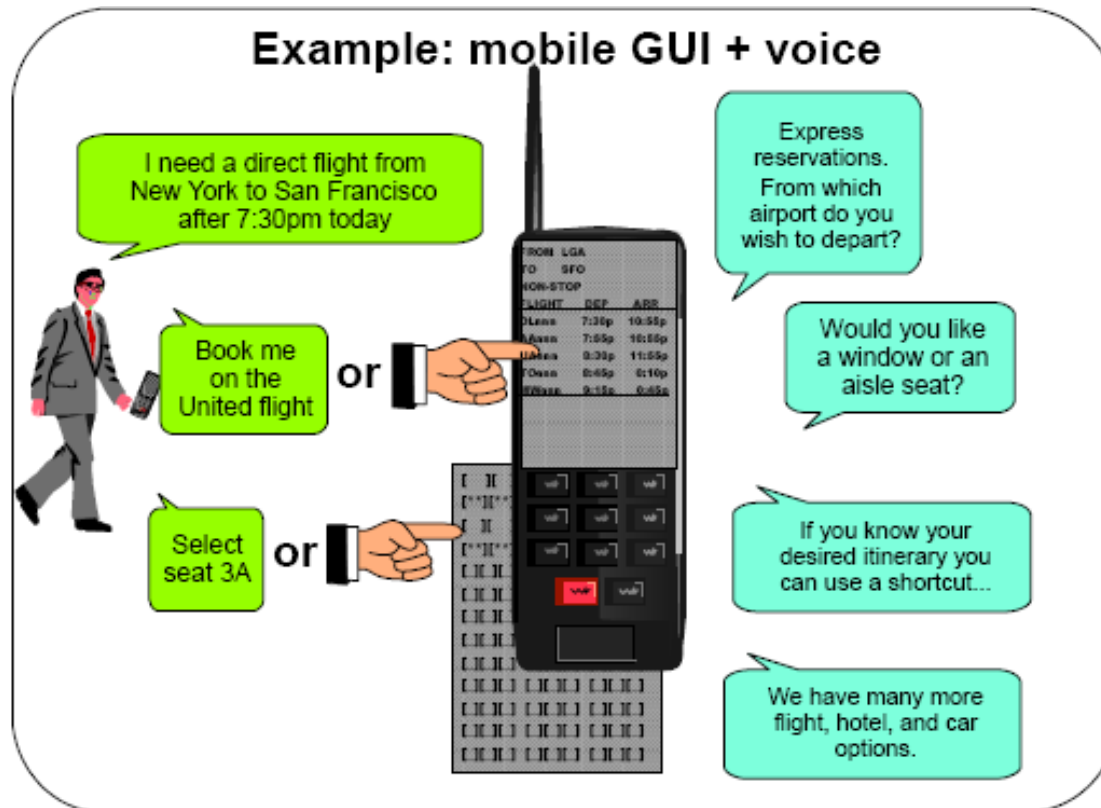
- ✿ Ekran, zvuk (glas), dodir (vibracija), (miris?)

✿ Multimodalna fuzija ulaza i fisija izlaza

Multimodalni interfejs – primer Rezervacija avio karata

- ✿ Korisnik može izabrati najpogodniji način interakcije
- ✿ Korisnik nije ograničen tokom interakcije aktivnostima definisanim za određeni kanal

Interakcija između korisnika i mobilne aplikacije

- ✚ Komunikacija između korisnika i aplikacije predstavlja interakciju koja se sastoji od **poruka koje razmenjuju** korisnik i aplikacija
- ✚ Interakcija može biti **atomična** (unos teksta u textbox) ili **kompozitna**, sastavljena od više atomičnih interakcija u formi dijaloga
- ✚ Elementi interakcije
 - ✚ Kontrolne poruke – upravljaju tokom izvršenja aplikacije
 - ✚ Prompt-ovi – aplikacija zahteva unos od strane korisnika
 - ✚ Odgovori – od strane korisnika ili aplikacije
- ✚ **Tipovi interakcije**
 - ✚ Komande – predefinisana lista tekstualnih komandi
 - ✚ Meniji – selekcija jedne ili više ponuđenih opcija
 - ✚ Forme – GUI kontrole i widget-i
 - ✚ Prirodni jezik
 - ✚ Touch gestovi
 - ✚ Kombinacija različitih tipova interakcije
- ✚ **Kontekst**
 - ✚ Sve informacije koje karakterišu korisnika, njegov mobilni uređaj, bežičnu mrežu i okruženje u kome se nalazi značajni za korišćenje aplikacije

Primer: Navigacija vozila

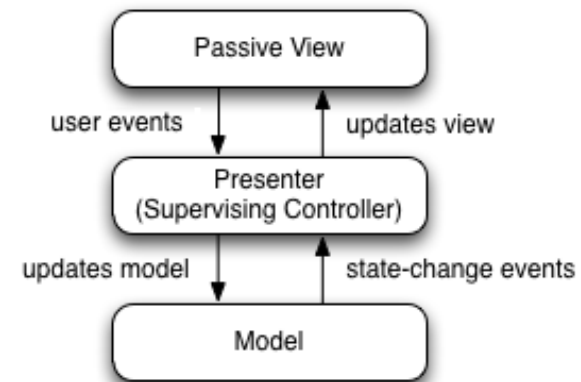
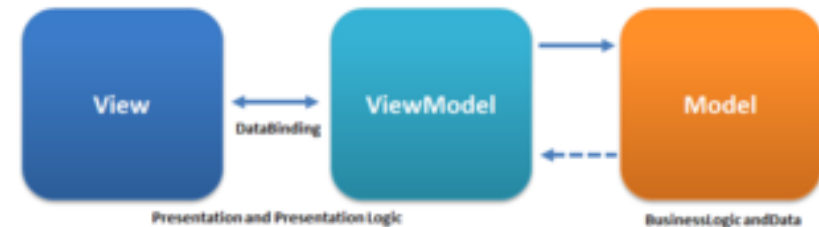
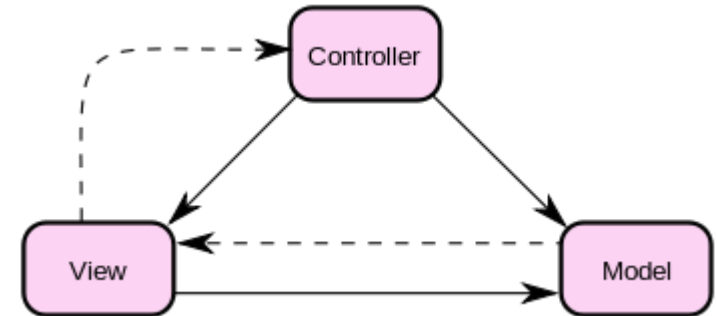
- ✿ Zahtevi multimodalne aplikacije za navigaciju
 - ✦ Da omogući korisniku da dobije instrukcije za navigaciju od sistema korišćenjem browser HTML interfejsa, glasovnog interfejsa, vizeulno (na ekranu)
 - ✦ Da obezbedi načine za brzo dobijanje navigacionih instrukcija nezavisno od korisničkog interfejsa za ekspertske korisnike
 - ✦ Da obezbedi pomoć i uputstva za nove korisnike
- ✿ Tri tipa dijaloga korisnika i aplikacije i njihova kombinacija
 - ✦ Zasnovan na formama i unosu u forme
 - ✦ Zasnovan na govornom jeziku
 - ✦ Touch gestovi
 - ✦ Kombinacija unosa u forme, touch gestova i govornog jezika

Arhitekturni obrasci mobilnog korisničkog interfejsa

- ✚ **MVC (Model-View-Controller)**
 - ✚ Široko implementiran u desktop aplikacijama i Web aplikacijama sa tankim klijentom, gde postoji jedan tip kontrolera i jedan tip pogleda
 - ✚ U mobilnim aplikacijama više modova interakcije zahteva više pogleda i više kontrolera za svaki od tih pogleda (održavanje konzistentnosti između različitih pogleda i kontrolera)

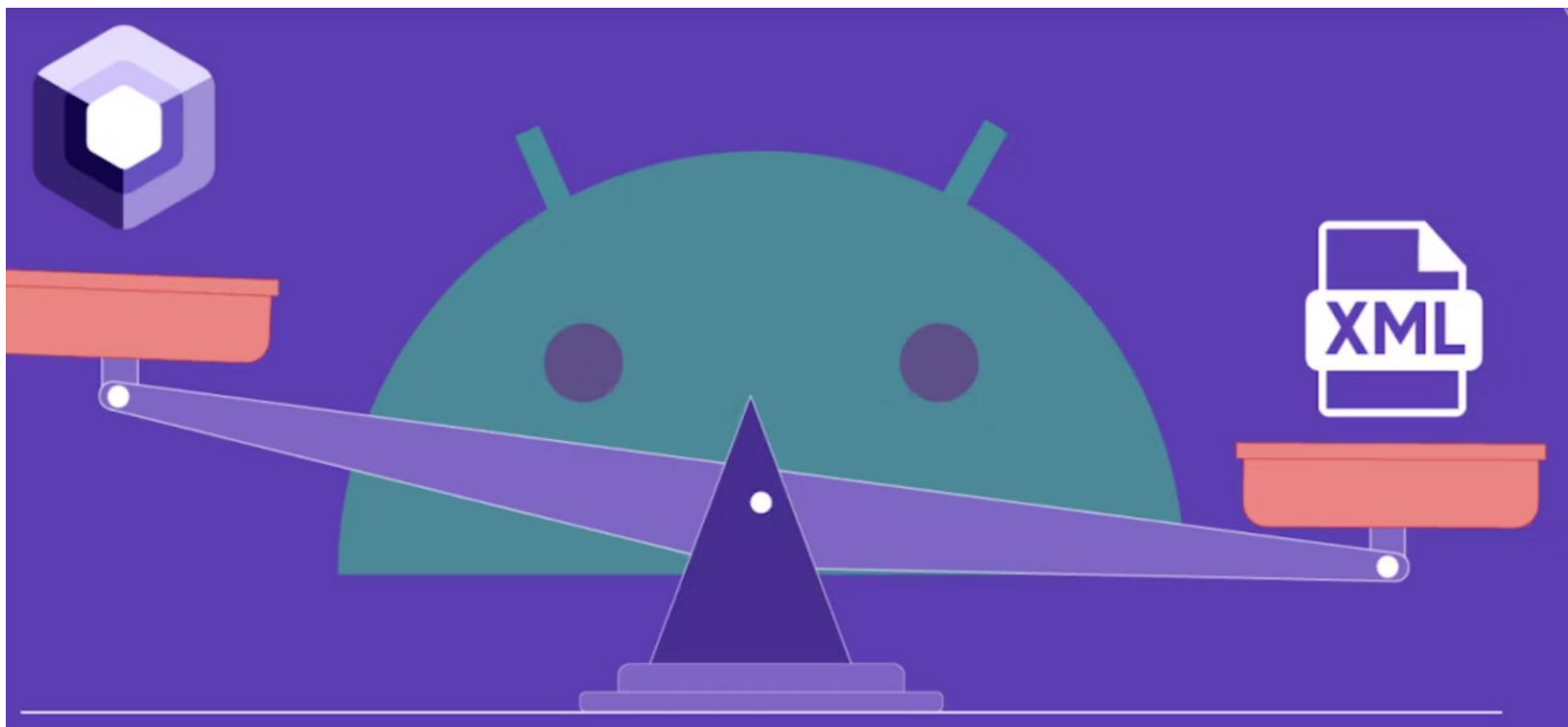
- ✚ **Model-View-ViewModel**

- ✚ **Model-View-Presenter**

Mobilni UI design pattern-i

- ✿ Obrasci (*pattern-i*) za dizajn korisničkog interfejsa mobilnih aplikacija
 - ✦ *Navigation*
 - ✦ *Forms*
 - ✦ *Search, Sort & filter*
 - ✦ *Tools*
 - ✦ *Invitations*
 - ✦ *Feedback & Affordance*
 - ✦ *Anti-Pattern-i*
- ✿ *Design patterns for mobile apps*, Ivano Malavolta, University of L'Aquila (Italy)
- ✿ *Mobile Design - Strategic Solutions* – Theresa Nail

ANDROID UI

Android UI

✚ Dva pristupa

✚ XML

Tradicionalni pristup dostupan od nastanka Android-a
Hijerarhijska struktura
Implementira *separation-of-concern* koncept

✚ Jetpack Compose

Objavljen na Google I/O 2019.
Deklarativni pristup
Reaktivno programiranje
Dinamički data-binding

Android UI - XML

- ✚ Koristi tagove i atribute
- ✚ Veliki ekosistem alata i komponenti
- ✚ Glomazan i nejasan za složene UI
- ✚ Zahteva boilerplate programski kod

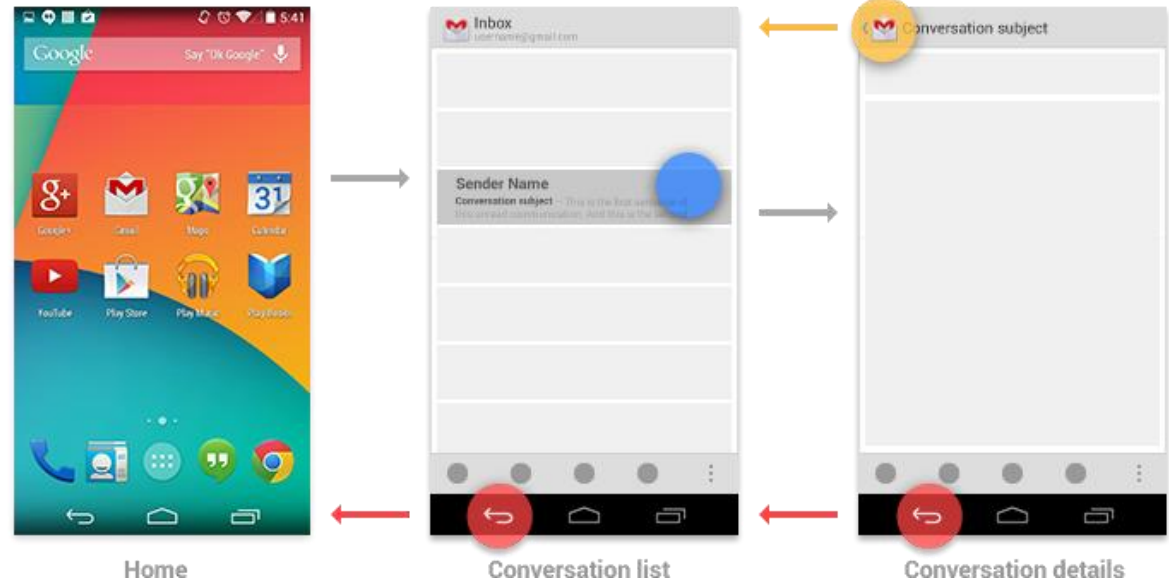
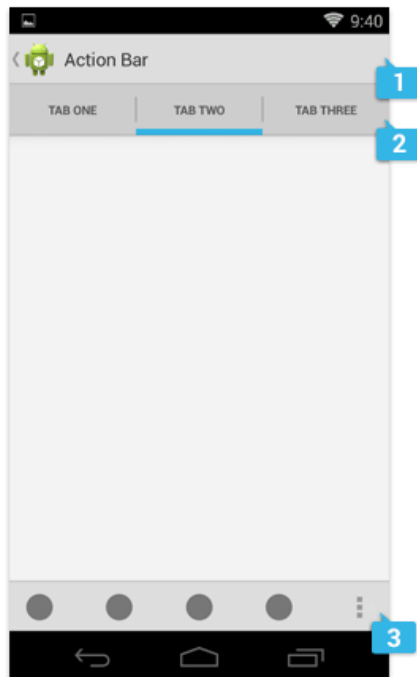
```
<!-- Example XML Layout for a Login Screen -->
<LinearLayout
    xmlns:android="http://schemas.android.com/apk/res/android"
    android:layout_width="match_parent"
    android:layout_height="match_parent"
    android:orientation="vertical">

    <!-- ... (Previous XML layout code here) ... -->

</LinearLayout>
```

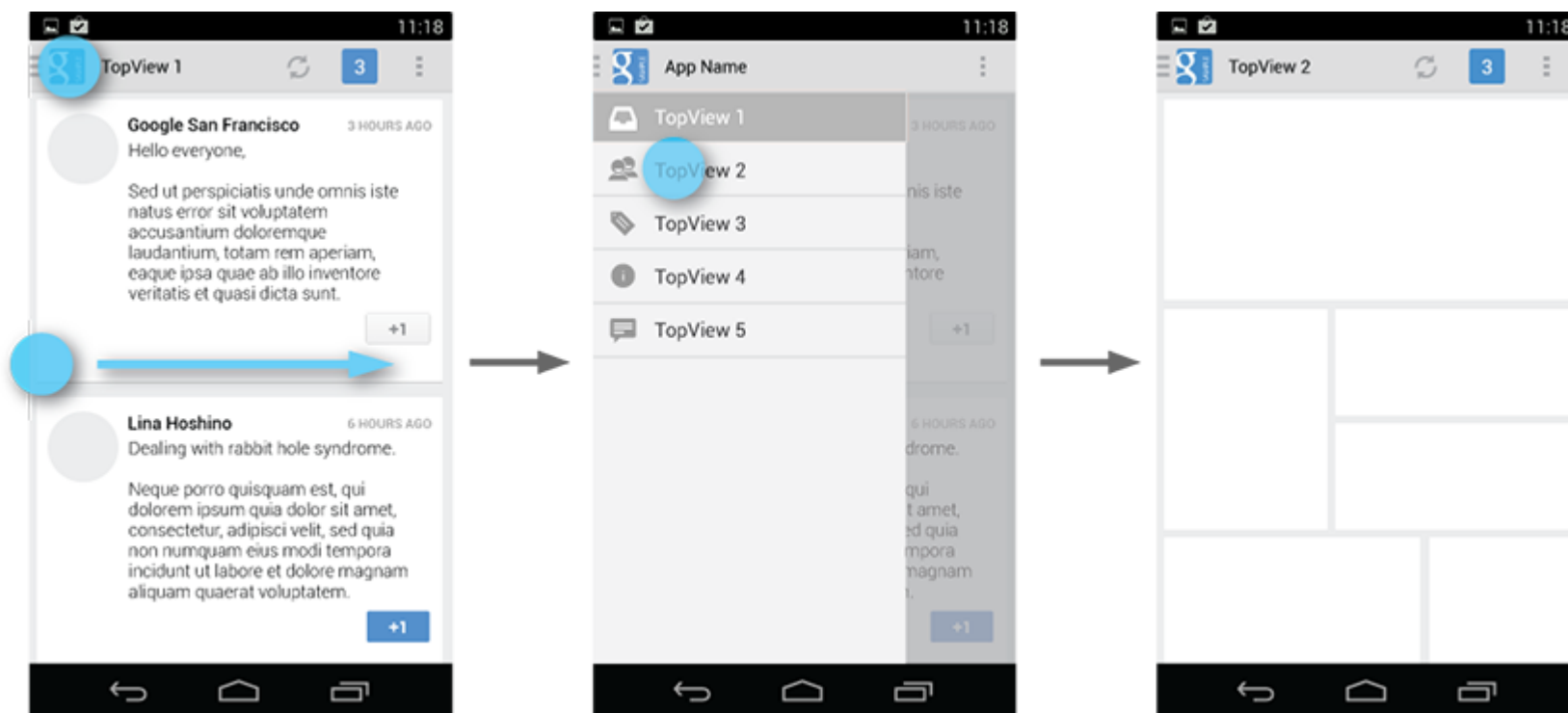

Android UI

- Status Bar
- Navigation bar
- Action (app) bar

Android UI

Navigation Drawer

Android UI

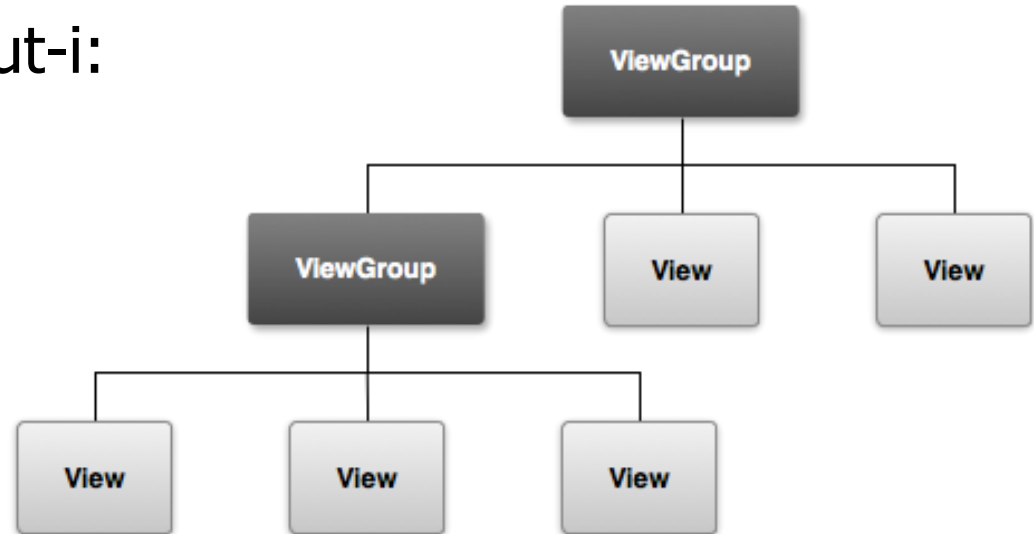
• Hijerarhija *View* & *View Group*

• Najčešće korišćeni layout-i:

- LinearLayout
- RelativeLayout
- TableLayout
- ScrollView
- WebView
- ListView
- RecyclerView
- GridView, ...

• GUI control-e (*widget-i*)

- Button, TextView, EditText, CheckBox, RadioButton, Picker, Spinner, Slider, ...

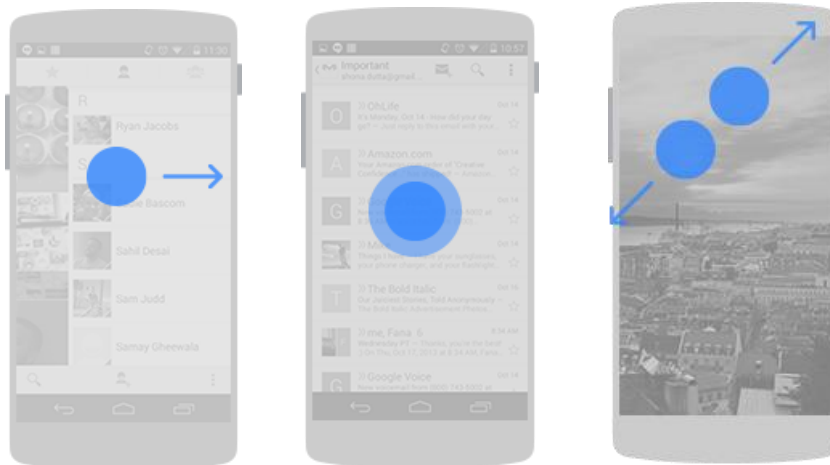
Android touch gestovi

☀ Gestovi

- ☒ Touch, Long press, Swipe/drag, Long press drag, Double touch, Double touch drag, Pinch open, Pinch close, ...

☀ Klase i interfejsi

- ☒ Activity/View callback metod *onTouchEvent(MotionEvent)*
- ☒ Android *GestureDetector* class
- ☒ Interfejsi *GestureDetector.OnGestureListener* *.OnDoubleTapListener*

Android – *Material Design*

- ✿ *Material design* – Android 5.0
 - ✦ *Comprehensive guide for visual, motion, and interaction design across platforms and devices.*
- ✿ Elementi *Material design*-a
 - ✦ *Material* tema
 - ✦ Widget-i za kompleksne *view*-e (*cards, lists*)
 - ✦ Senke *view*-a u zavisnosti od *z* vrednosti *view*-a i isecanje *view*-a (*shadows and view clipping*)
 - ✦ Nove karakteristike objekata koji se iscrtavaju (*drawables*)
 - vektorski, slike, ekstrakcija boja
 - ✦ *Custom* animacije

Jetpack Compose

- ✿ Kombinuje reaktivno programiranje sa konciznošću Kotlin programskog jezika
- ✿ Potpuno je deklarativan kao Flutter, SwiftUI, React Native
- ✿ Princip je da se UI opisuje pozivom funkcija koje transformišu podatke u UI
- ✿ Sa promenom podataka framework automatski poziva funkcije i ažurira UI
- ✿ Composable funkcija se označava *@Composable* anotacijom

Jetpack Compose

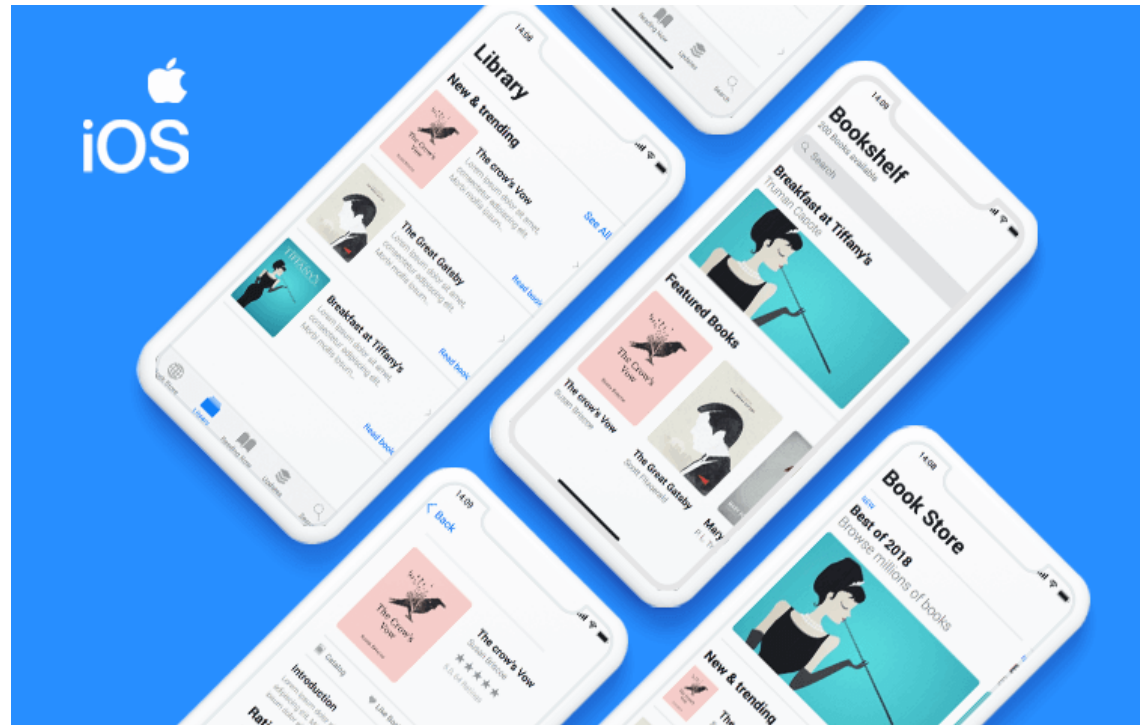
Primer Login ekrana

```
//Example XML Layout for a Login Screen
@Composable
fun LoginScreen() {
    Column(
        modifier = Modifier
            .fillMaxSize()
            .padding(16.dp),
        verticalArrangement = Arrangement.Center,
        horizontalAlignment = Alignment.CenterHorizontally
    ) {
        // ... (Previous Jetpack Compose code here) ...
    }
}
```


Android - UI dizajn

- ✿ Android User interface
 - ✦ <http://developer.android.com/guide/topics/ui/index.html>
- ✿ Android Design
 - ✦ <http://developer.android.com/design/index.html>
- ✿ Design patterns
 - ✦ <http://developer.android.com/design/patterns/index.html>
- ✿ Material design
 - ✦ <http://developer.android.com/design/material/index.html>
- ✿ Best Practices for Interaction and Engagement
 - ✦ <http://developer.android.com/training/best-ux.html>
- ✿ Best Practices for User Interface
 - ✦ <http://developer.android.com/training/best-ui.html>
- ✿ Best Practices for User Input
 - ✦ <http://developer.android.com/training/best-user-input.html>

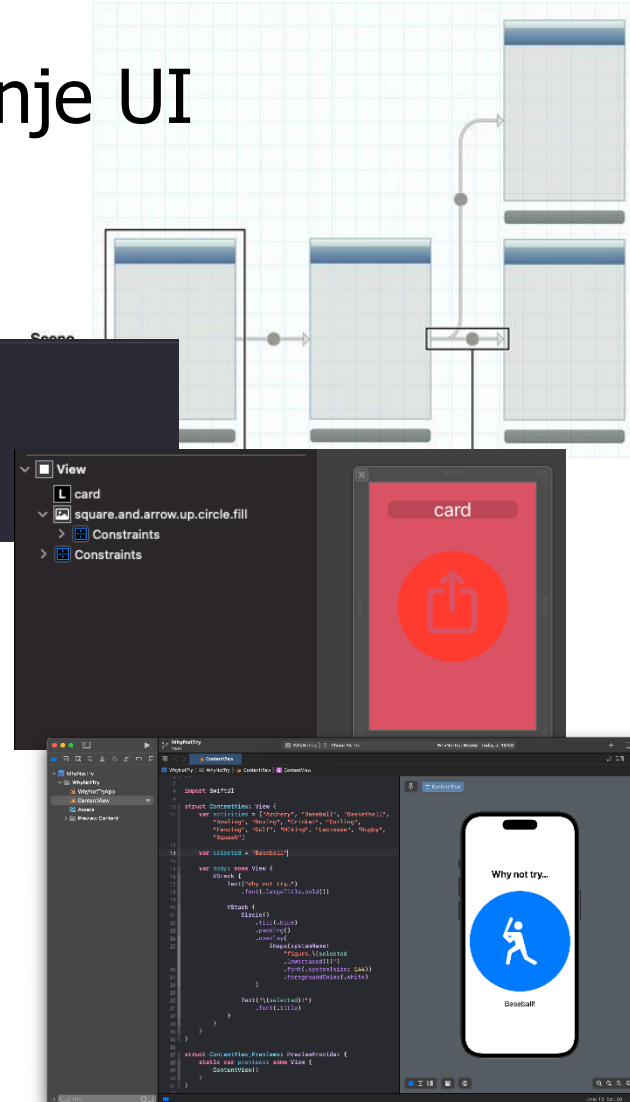
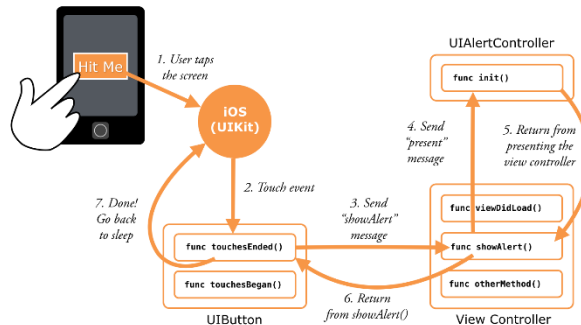
iOS UI

iOS pristupi izgradnji UI

✿ Xcode nudi nekoliko načina izgradnje UI

- ✿ UIKit
- ✿ Storyboard
- ✿ Programski
- ✿ NIB
- ✿ SwiftUI

```
// MARK: - Views
private lazy tableView: UITableView = {
    let view = UITableView()
    view.translatesAutoresizingMaskIntoConstraints = false
    view.delegate = self
    view.dataSource = self
    return view
}()
```


- 📍 Vizuelni alat koji omogućava uvezivanje većeg broja ekrana aplikacije (views) i navigaciju između njih

Storyboard

➊ Prednosti

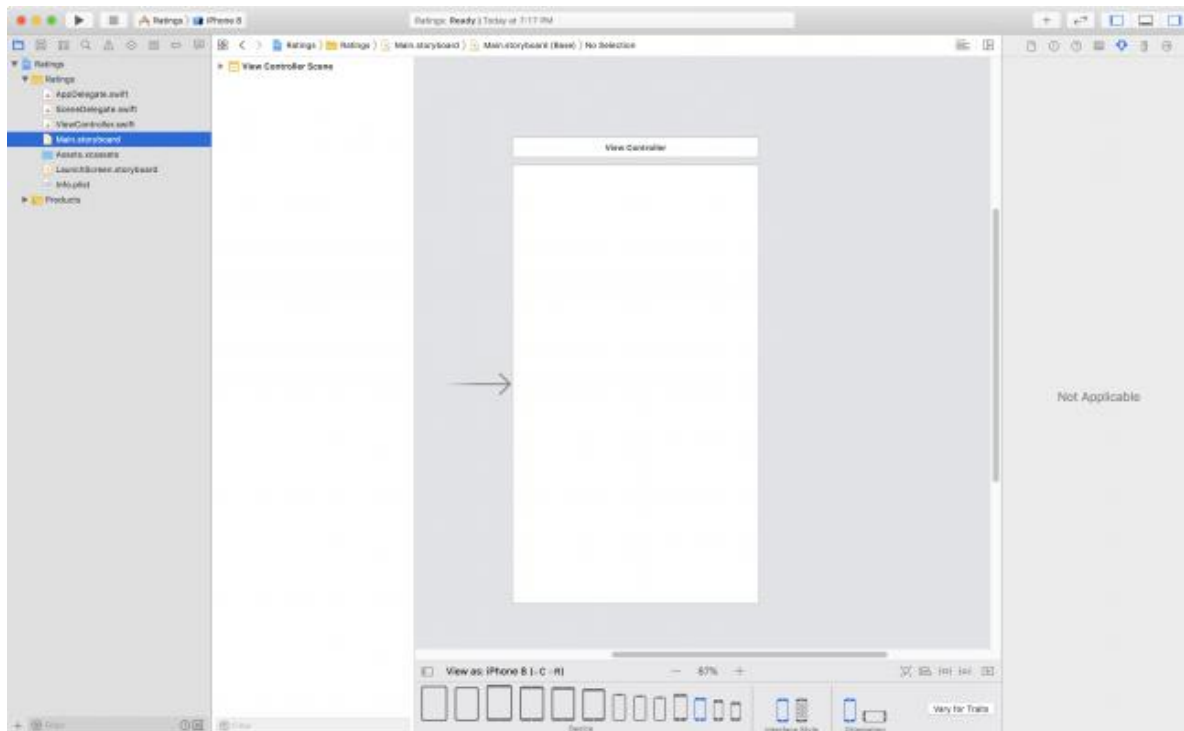
- ✦ Jednostavno i verno vizuelizira izgled ekrana i veza između njih
- ✦ Dobro integrisan sa Xcode razvojnim okruženjem sa auto-layout opcijom

➋ Mane

- ✦ Storyboard se konvertuje u složen XML
- ✦ Reuse je složen
- ✦ Kolaborativni rad dovodi do merge konflikata
- ✦ Storyboard obrađuje navigaciju između ekrana ali se ne bavi prenosom podataka što je potrebno realizovati manuelno

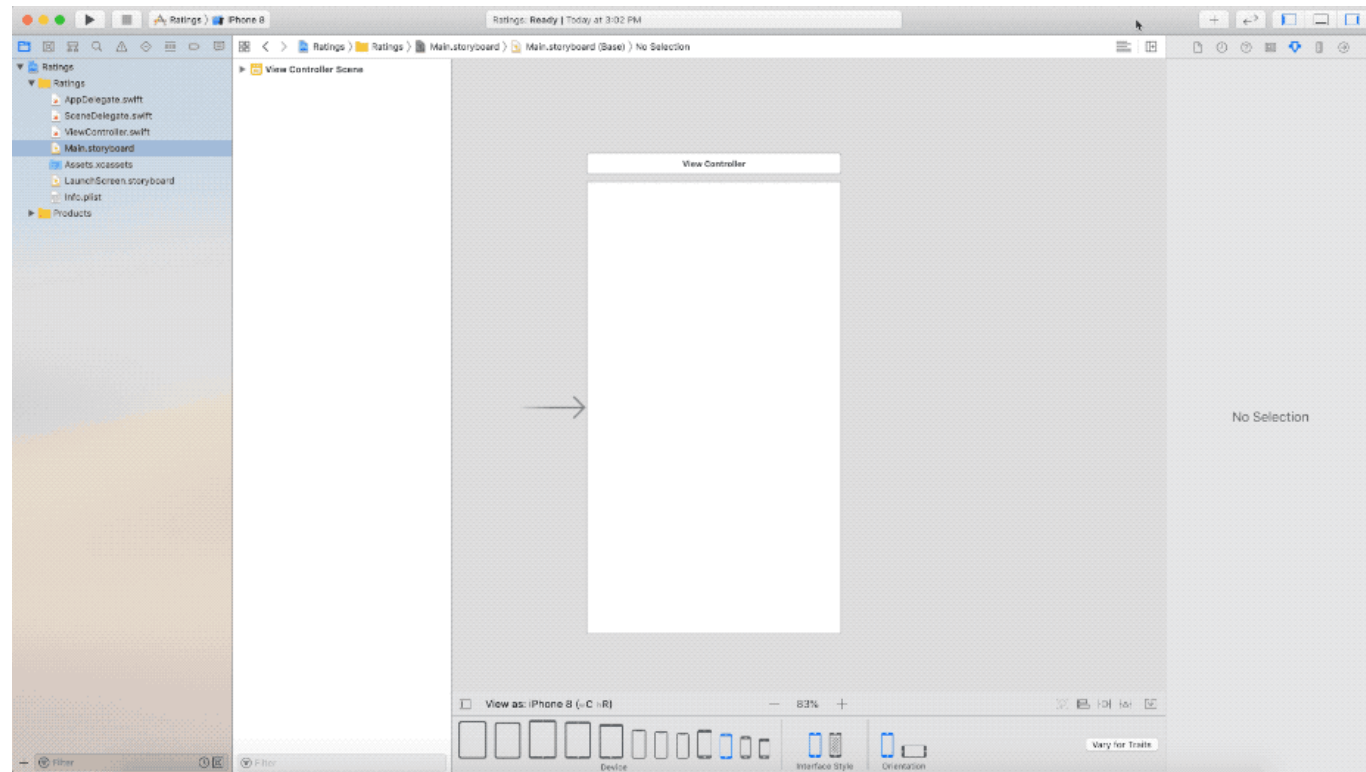
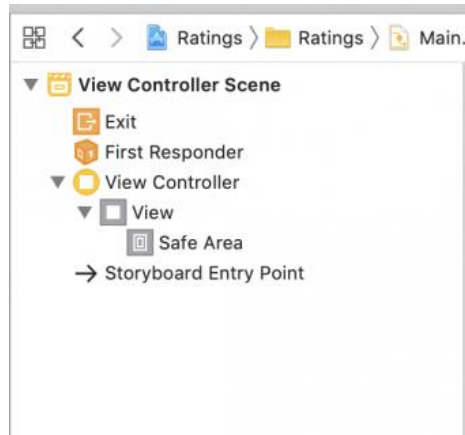
Storyboard

- ✿ Prvi put uveden u iOS 5
- ✿ Omogućava vizuelno kreiranje View/Controller-a
- ✿ Jedan view/controller je inicijalni (strelica pokazuje)

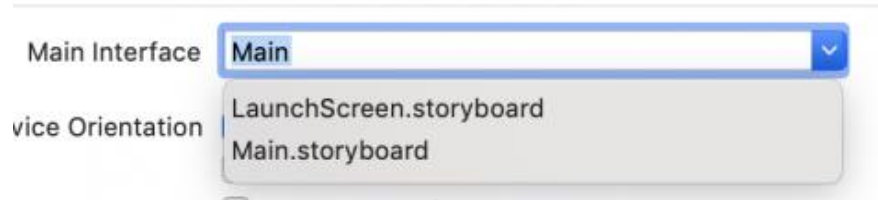
Storyboard

- ✿ Za dizajn UI-a se koristi drag&drop kontrola iz **Object Library**
- ✿ Struktura scena (view/controller) je prikazana u **Document Outline**

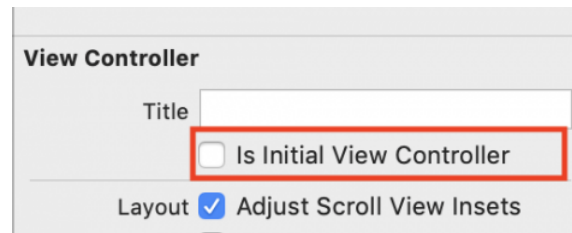
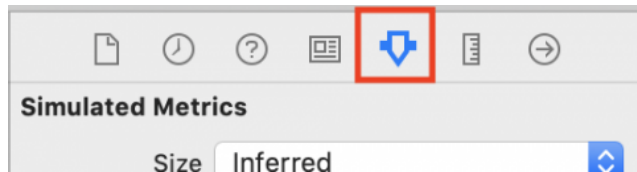

Storyboard

- Projekat definiše jedan storyboard kao **Main interface**

- U storyboard-u jedan View/Controller se bira kao inicijalni

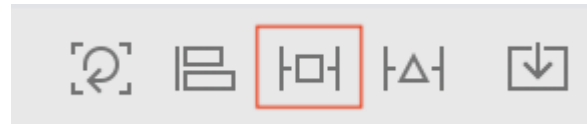

- Inicijalni view/controller je označen strelicom sa leve strane

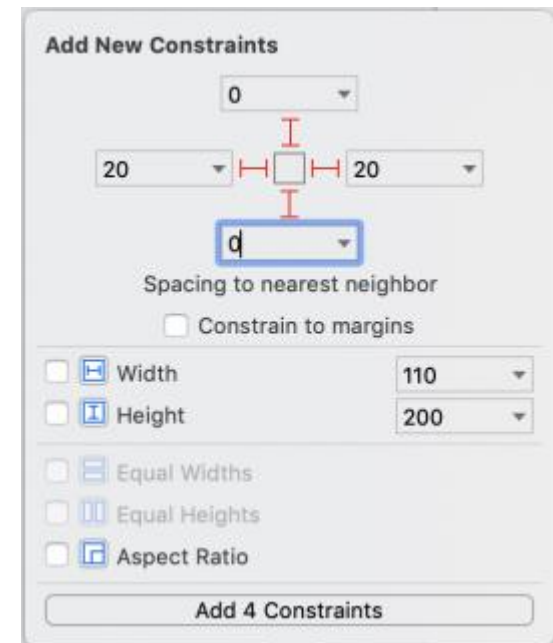
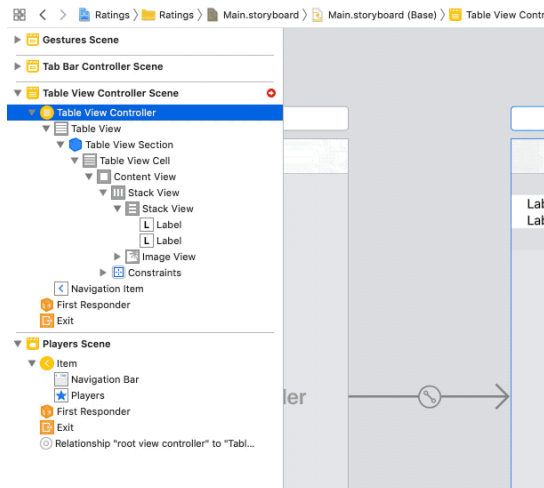

Storyboard

- Različiti formati displeja se rešavaju Auto Layout ograničenjima

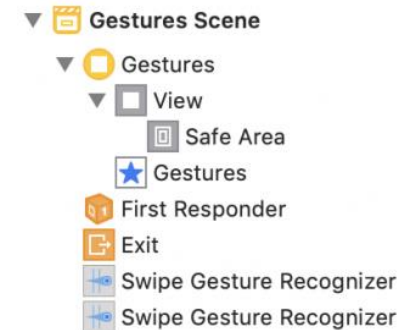
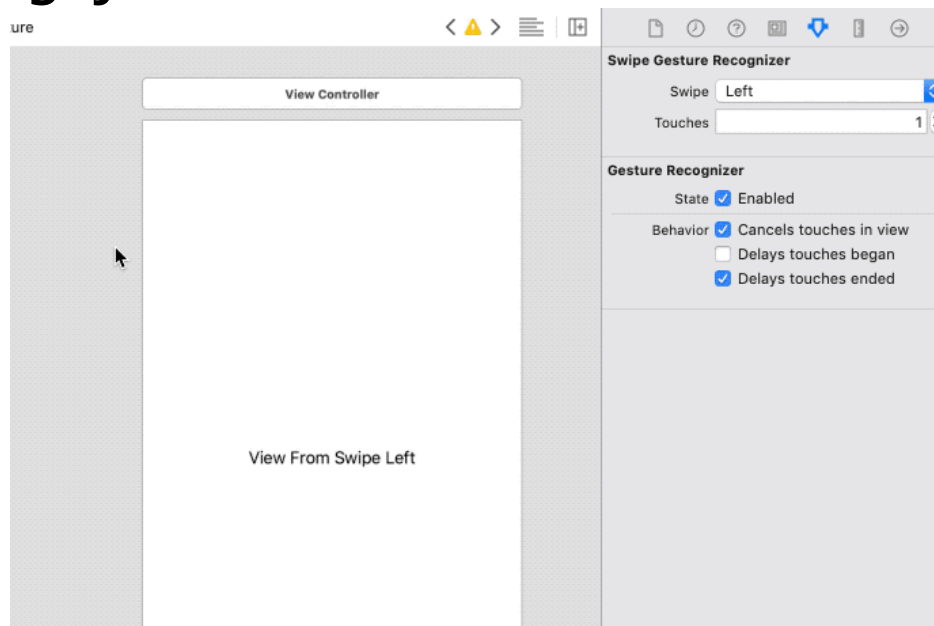

- Document outline prepoznaje greške u layout-u i najčešće nudi rešenja

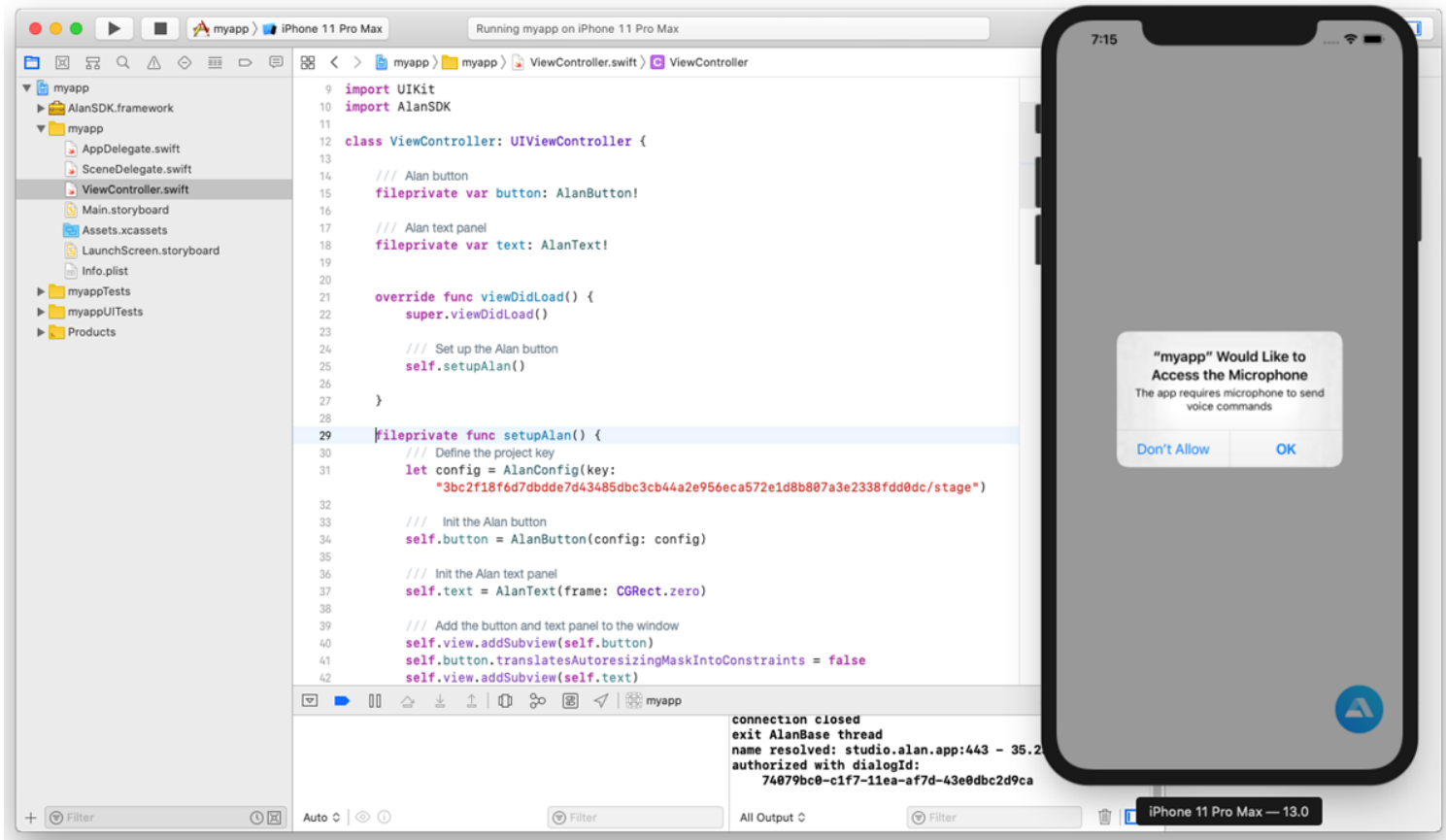
Storyboard

- ✿ Korišćenje gestova u navigaciji
- ✿ U scenu se dodaju odgovarajući Gesture Recognizers
- ✿ Sa Gesture Recognizer se povezuje aktivirana veza (triggered segue) ka drugoj sceni

Programski

- Ne koristi se nikakav GUI alat već se sve definiše iz programskog koda

Programski

☀ Prednosti

- ☒ Jednostavniji kolaborativni rad, merge konflikti u programskom kodu se lakše rešavaju
- ☒ Korišćenjem Storyboard-ova ili Nib-ova oni moraju da se učitaju i prsiraju pre instanciranja objekata, što zahteva neko vreme, programski pristup je brži
- ☒ Maksimalna fleksibilnost, GUI alati kao Storyboard ili NIB mogu imati neka ograničenja šta je moguće uraditi

☀ Mane

- ☒ Nije WYSIWYG pristup zato što se rezultat izmena vidi tek nakon startovanja
- ☒ Osim što se kontroler komponenta piše programski i view komponenta se piše u programskom kodu što nije tako intuitivno

Programski

- 3 koraka u programskom kreiranju UI
 - Kreiranje View-eva u programkom kodu
 - Dodavanje View-eva u parent View
 - Definisanje ograničenja programski
- Nakon uklanjanja referenci na Storyboard u funkciji *scene* u *SceneDelegate.swift* treba definisati početnu scenu

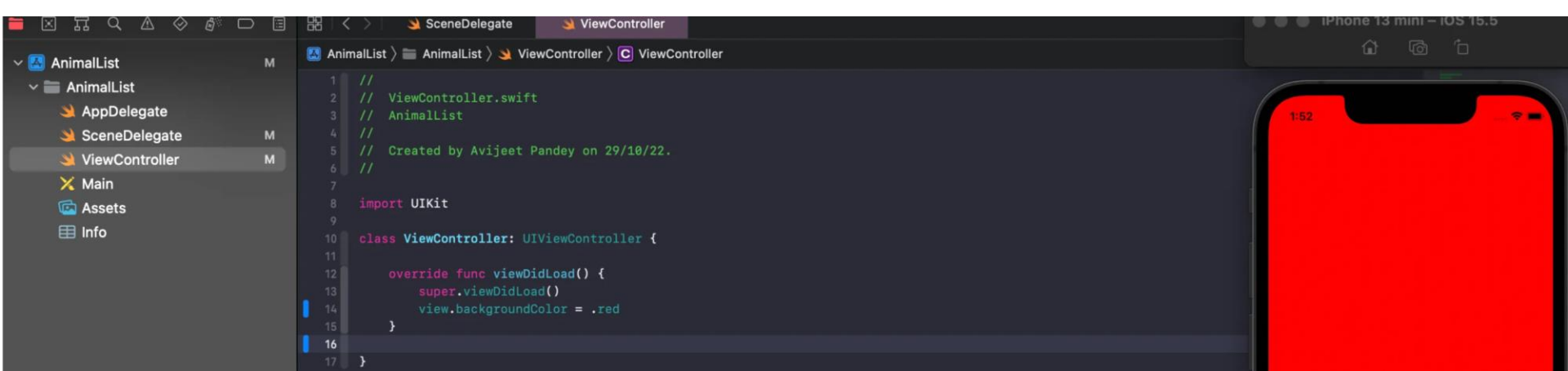
```
func scene(_ scene: UIScene, willConnectTo session: UISceneSession, options connectionOptions: UIScene.ConnectionOptions) {  
    // Use this method to optionally configure and attach the UIWindow `window` to the provided UIWindowScene `scene`.  
    // If using a storyboard, the `window` property will automatically be initialized and attached to the scene.  
    // This delegate does not imply the connecting scene or session are new (see `application:configurationForConnectingSceneSession`  
    // instead).  
    guard let _ = (scene as? UIWindowScene) else { return }  
}
```

```
func scene(_ scene: UIScene, willConnectTo session: UISceneSession, options connectionOptions: UIScene.ConnectionOptions) {  
    guard let scene = (scene as? UIWindowScene) else { return }  
    window = UIWindow(windowScene: scene)  
    let nav = UINavigationController(rootViewController: ViewController())  
    window?.rootViewController = nav  
    window?.makeKeyAndVisible()  
}
```


Programski

- ✿ Izmene u ViewController-u (na promer menjamo boju pozadine)

Programski

- Programsko kreiranje view-eva u ViewController.swift (na primer TableView)

```
// MARK: - Views
private lazy var tableView: UITableView = {
    let view = UITableView()
    view.translatesAutoresizingMaskIntoConstraints = false
    return view
}()
```

- Dodavanje view-a u roditeljski kontejner view (u metodi *viewDidLoad*)

```
// MARK: - Lifecycle
override func viewDidLoad() {
    super.viewDidLoad()
    view.addSubview(tableView)
}
```

Programski

✿ Dodavanje ograničenja

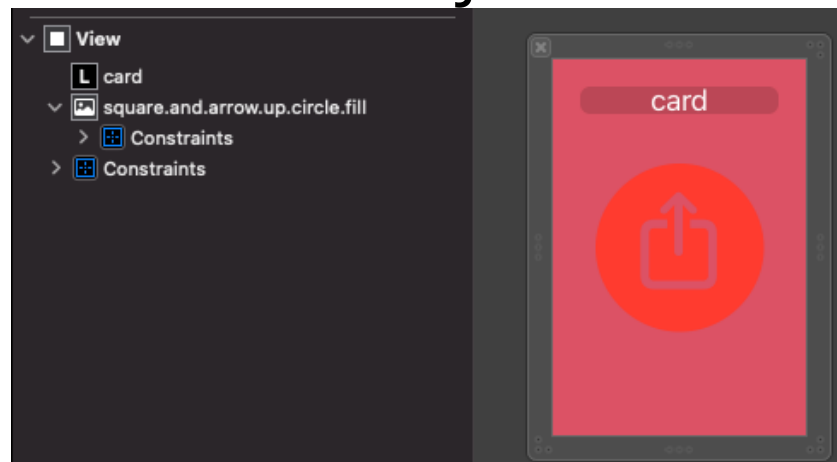
```
// MARK: - Lifecycle
override func viewDidLoad() {
    super.viewDidLoad()
    view.addSubview(tableView)
    NSLayoutConstraint.activate([
        tableView.topAnchor.constraint(equalTo: view.topAnchor),|
        tableView.leadingAnchor.constraint(equalTo: view.leadingAnchor, constant: 16),
        tableView.trailingAnchor.constraint(equalTo: view.trailingAnchor, constant: -16),
        tableView.bottomAnchor.constraint(equalTo: view.bottomAnchor)
    ])
}
```

✿ Povezivanje delegata i izvora podataka sa kreiranim pogledom (*TableView*)

```
// MARK: - Views
private lazy var tableView: UITableView = {
    let view = UITableView()
    view.translatesAutoresizingMaskIntoConstraints = false
    view.delegate = self
    view.dataSource = self
    return view
}()
```

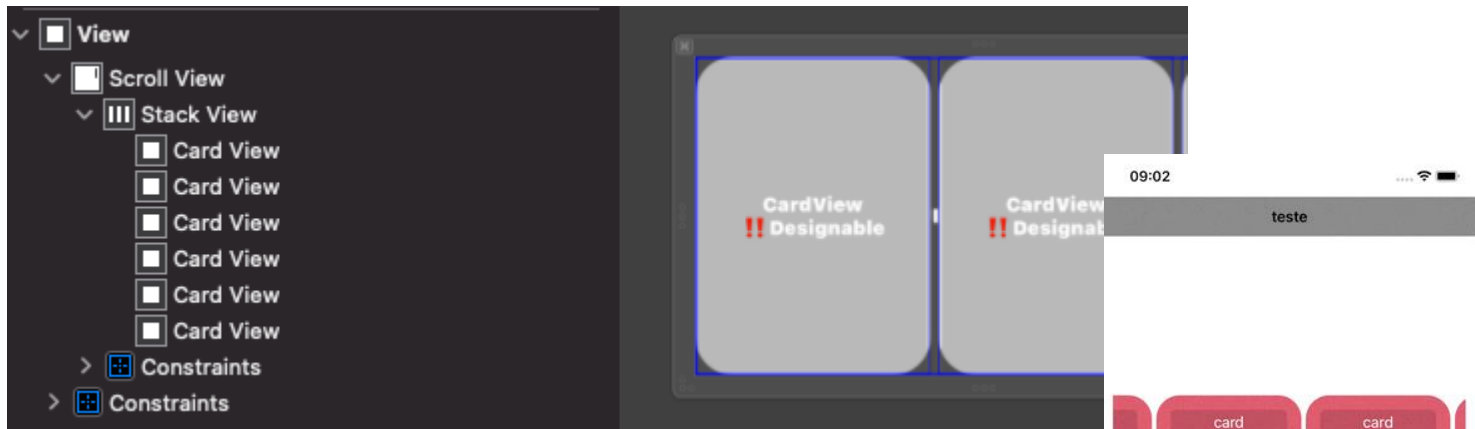
NIB - XIB

- ✿ NIB (NeXTSTEP Interface Builder)
- ✿ XIB (Xcode Interface Builder)
- ✿ Oba koncepta su vezana samo za UIKit i Objective-C
- ✿ Ideja je da omoguće kreiranje reupotrebljivih UI komponenti
- ✿ *.xib* fajl sadrži jedan pogled i može se koristiti u *Interface Builder-u* za vizuelno kreiranje UI

NIB - XIB

- Praktična upotreba je za kreiranje custom komponenti koje će se koristiti na više mesta

- Inicijalizacija

```
func standartInit() {  
    let nib = UINib(nibName: CardsScrollView.identifier, bundle: .main)  
  
    let view = nib.instantiate(withOwner: self, options: nil).first as? UIView ?? UIView()  
}
```


NIB - XIB

☀ Prednosti

- ☒ Vrlo slično XML pristupu u Android-u
XML + Activity vs. *XIB + Controller*
- ☒ Mogu da postoje različiti XIB-ovi za različite lokalizacije
- ☒ NIB-ovi koriste lazy-load pa ne zauzimaju memoriju dok nisu potrebni
- ☒ NIB-ovi koriste vizuelni alat za kreiranje

☀ Mane

- ☒ Komplikovano je koristiti NIB-ove za prikaz dinamičkog sadržaja
- ☒ Kolaborativni rad na istom XIB-u je komplikovan (merge conflicts)
- ☒ Sporije od programskog kreiranja zbog lazy-load pristupa
- ☒ Čuva se u složenim XML fajlovima pa je reuse komplikovan

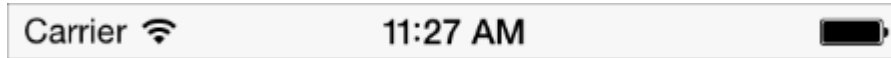
UIKit framework

- ✿ Elementi iOS UI mogu se podeliti u 4 glavne kategorije:
- ✿ *Bar-ovi* – statusne trake
 - ✦ Statusna traka
 - ✦ Navigaciona traka
 - ✦ Traka sa alatima
 - ✦ Tab traka
- ✿ Prikaz sadržaja
- ✿ Kontrole
- ✿ Privremeni prikaz sadržaja (dijalog box-ovi)

Bar-ovi (statusne trake)

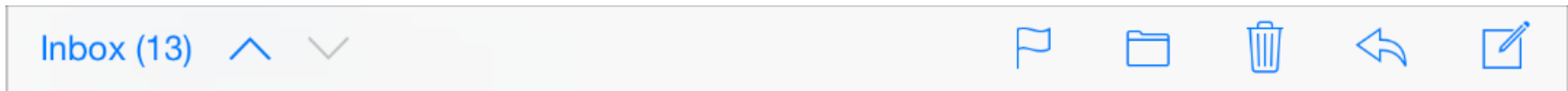
Status bar

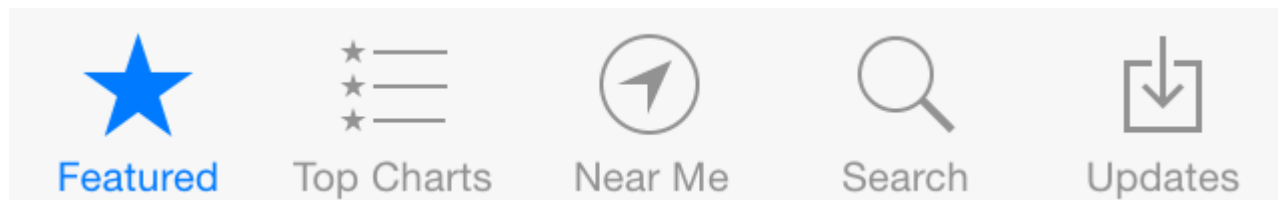
Navigation bar

Tool bar

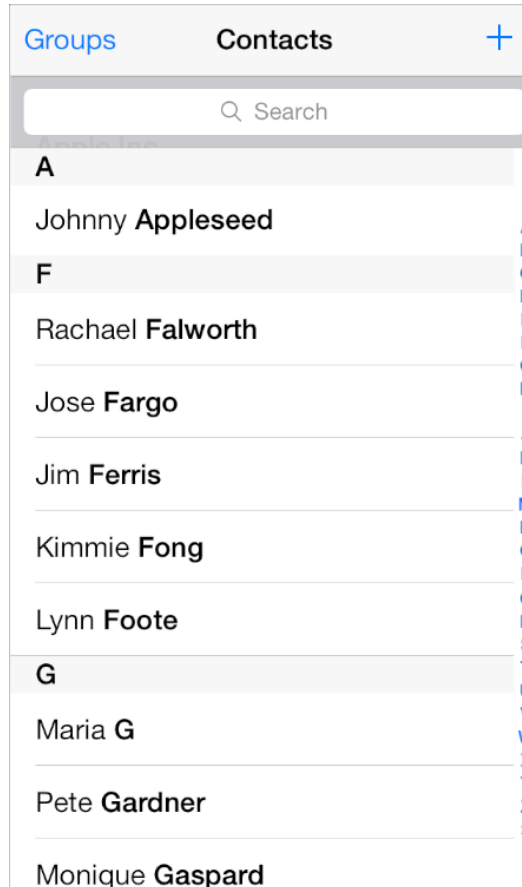
Tab bar

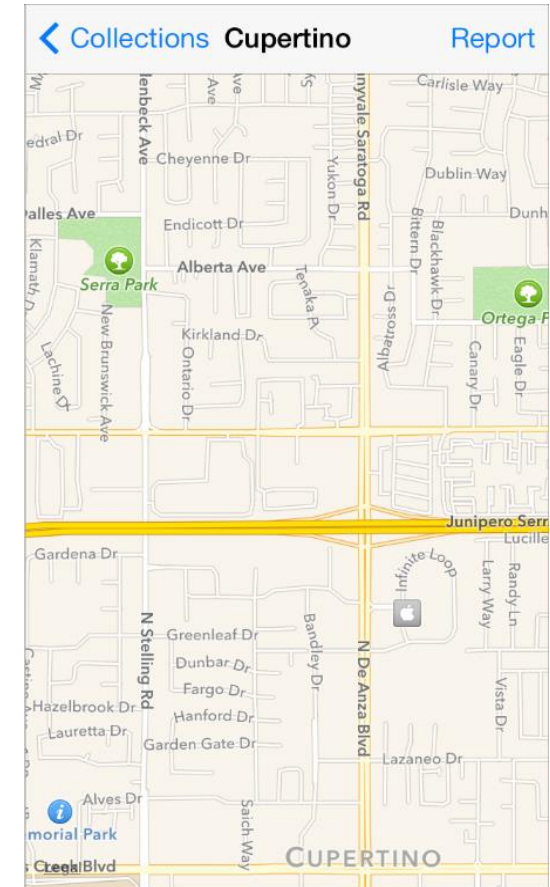
Prikaz sadržaja

Definisan je mnogim podkategorijama:

- ❖ Aktivnosti
- ❖ Prikaz kolekcija
- ❖ Prikaz slika
- ❖ Prikaz mape
- ❖ Prikaz skrol funkcije
- ❖ Prikaz tabele
- ❖ itd.

Prikaz tabele

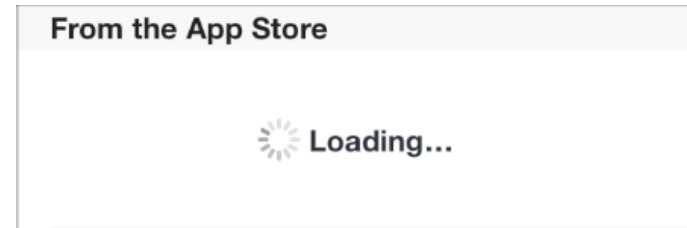

Prikaz mape

UI kontrole

☀ Kontrole na UI su određene predefinisanim elementima:

- ☒ Indikator aktivnosti
- ☒ Dugmići
- ☒ Izbornik datuma
- ☒ Naslovi
- ☒ Indikator mrežne aktivnosti
- ☒ Kontrola strane
- ☒ Traka progresa
- ☒ Slajder
- ☒ Prekidač
- ☒ ...
- ☒

Button

Sat May 11	12	01	
Sun May 12	1	02	AM
Today	2	03	PM
Tue May 14	3	04	
Wed May 15	4	05	
Thu May 16	5	06	

iOS - new UI

❖ SwiftUI

- ❖ <https://developer.apple.com/xcode/swiftui/>
- ❖ Approach to developing user interfaces for all Apple platforms from watchOS up to tvOS for large TV displays.
- ❖ SwiftUI uses a declarative syntax which means it helps to describe what happens after inputs and UI respond to these actions.

❖ Interface Builder

- ❖ <https://developer.apple.com/xcode/interface-builder/>
- ❖ Within Xcode makes it simple to design a full user interface without writing any code.
- ❖ Simply drag and drop windows, buttons, text fields, and other objects onto the design canvas to create a functioning user interface.

❖ Catalyst

- ❖ <https://developer.apple.com/mac-catalyst/>
- ❖ Unites the mobile and the desktop platforms supposed to make it easy to port iPadOS apps to macOS by adapting the user interface and the interpretation of the inputs.
- ❖ For example, touch gestures are automatically translated into mouse interactions.

SwiftUI

- ✿ Koristi deklarativni stil opisa UI-a, slično kao Jetpack Compose na Android-u
- ✿ SwiftUI podržava samo iOS 13 ili noviji

Framework	Swift	UIKit
Declarative syntax	✓	✗
Previews and live editing	✓	✗
State and data binding	✓	✗
Reactive programming	✓	✗
View controllers	✗	✓
Interface builder and storyboards	✗	✓
Delegates and data sources	✗	✓

SwiftUI

- ❖ SwiftUI je lansiran 2019
- ❖ Interaktivan je, pa se izmene vide at design-time
- ❖ Deklarativna sintaksa

```
import SwiftUI

struct ContentView: View {
    var body: some View {
        VStack {
            Image(systemName: "globe")
                .imageScale(.large)
                .foregroundColor(.accentColor)
            Text("Hello, world!")
        }
        .padding()
    }
}
```

SwiftUI

Uvodi *State*

- State je wrapper za property čije izmene treba prikazati na UI

Uvodi *Data binding*

- Data binding povezuje dva podatka kod kojih izmena jednog utiče na drugi

```
import SwiftUI

struct ContentView: View {
    @State private var message:String="How is your morning"
    var body: some View {
        VStack {
            Text("State and Data binding!")
            BodyView(message: $message)
        }
        .padding()
    }
}
```

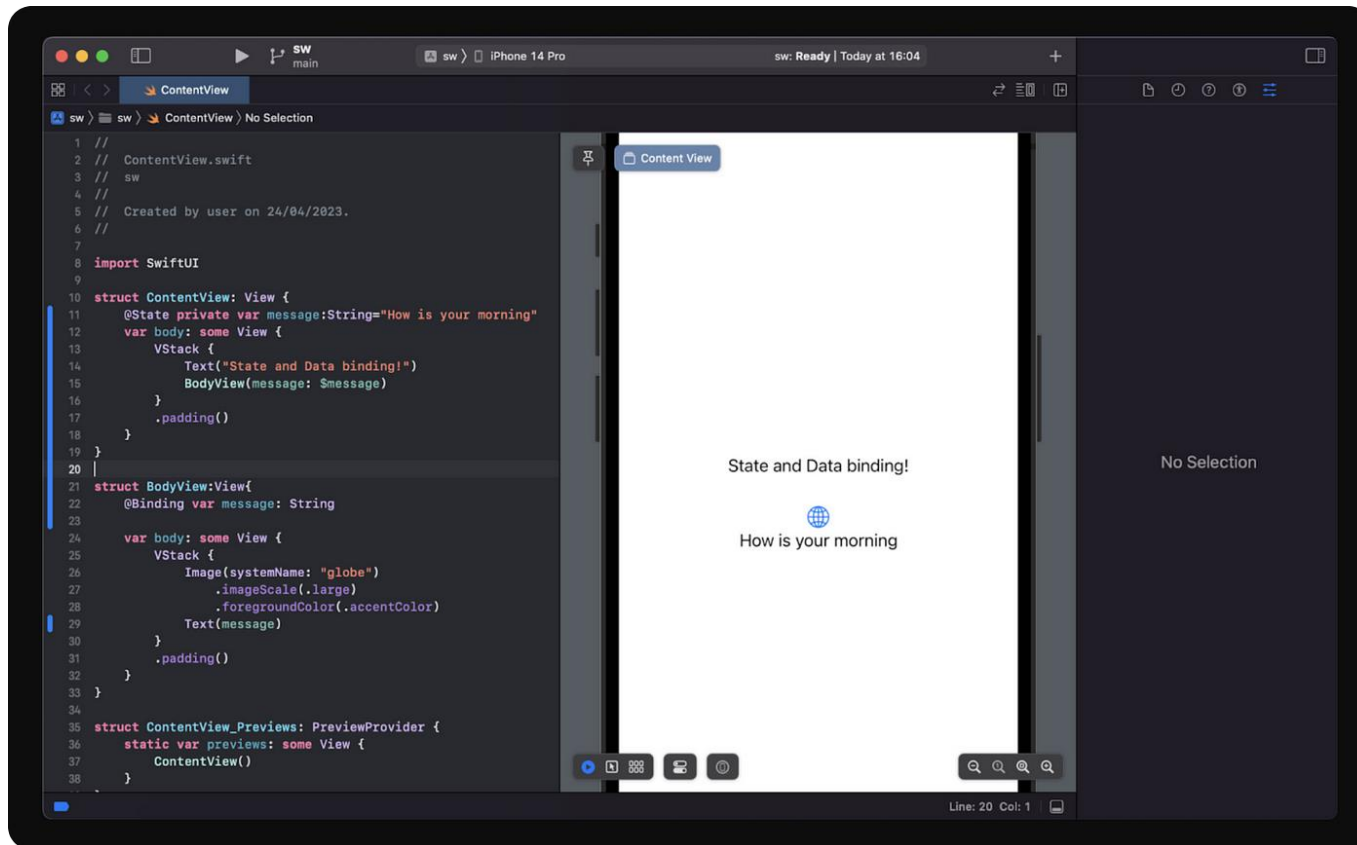
```
struct BodyView:View{
    @Binding var message: String

    var body: some View {
        VStack {
            Image(systemName: "globe")
                .imageScale(.large)
                .foregroundColor(.accentColor)
            Text(message)
        }
        .padding()
    }
}
```


SwiftUI

- Preview i Live-editing prikazuje izmene i bez startovanja aplikacije

SwiftUI

➊ Prednosti

- ✦ Unapredjeni programski koncept
- ✦ Preview odmah prikazuje svaku izmenu
- ✦ Lakši za kolaborativni rad sa code-versioning sistemima
- ✦ Kombinacija Storyboard i programskog pristupa

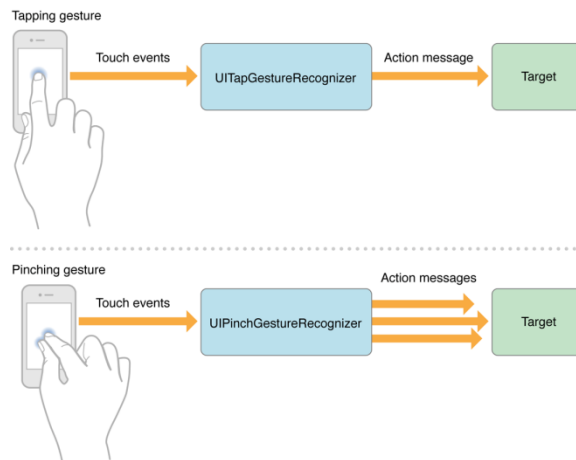
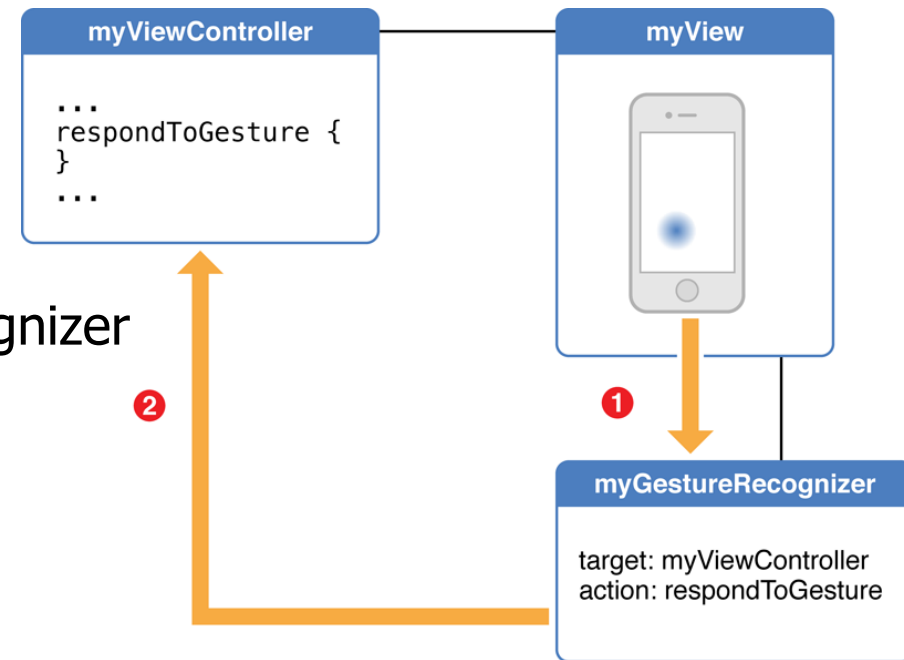
➋ Mane

- ✦ Radi samo na iOS 13 i novijim
- ✦ Manji broj dostupnih UI kontrola

iOS - Prepoznavanje gestova

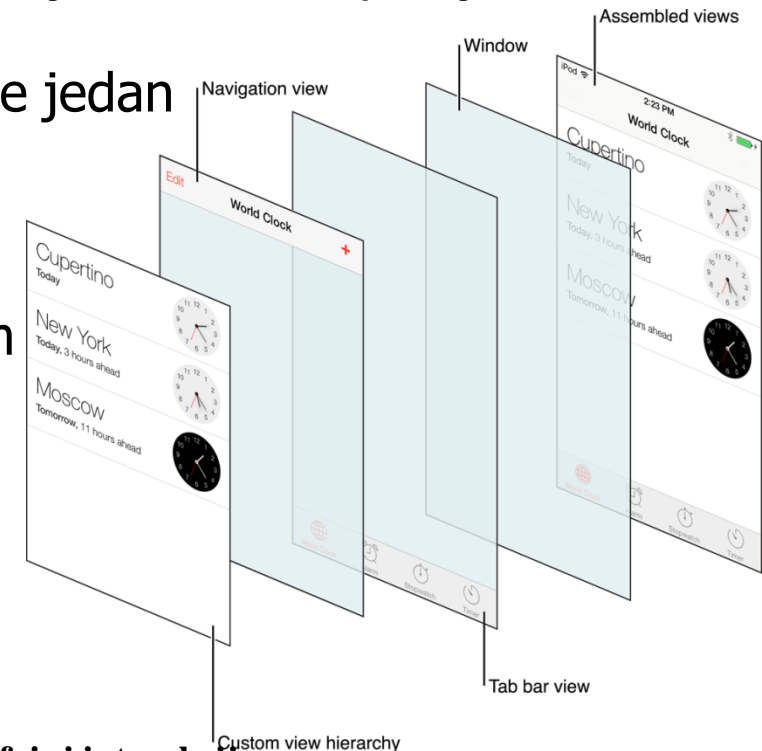
❁ iOS **UIGestureRecognizer** – apstraktna klasa za konkretne klase za prepoznavanje gestova

- ❁ **UITapGestureRecognizer**
- ❁ **UIPinchGestureRecognizer**
- ❁ **UIRotationGestureRecognizer**
- ❁ **UISwipeGestureRecognizer**
- ❁ **UIPanGestureRecognizer**
- ❁ **UIScreenEdgePanGestureRecognizer**
- ❁ **UILongPressGestureRecognizer**

iOS - Prepoznavanje gestova (2)

- ✿ **Views** – gradivni blokovi za konstruisanje UI
- ✿ Odgovor na *Touch events*
 - ✦ **`touchesBegan:withEvent:`** metod kada jedan ili više prstiju dodirne ekran.
 - ✦ **`touchesMoved:withEvent:`** metod kada se jedan ili više prstiju pokreću.
 - ✦ **`touchesEnded:withEvent:`** metod kada se jedan ili više prstiju podignu sa ekrana
 - ✦ **`touchesCancelled:withEvent:`** metod kada se sekvenca dodira prekine nekim sistemskim događajem, npr. telefonskim pozivom.
- ✿ Odgovor na *Motion events*
 - ✦ **`motionBegan:withEvent:`**
 - ✦ **`motionEnded:withEvent:`**
 - ✦ **`motionCancelled:withEvent:`**

iOS *touch* gestovi

- ✿ **Tap** - To press or select a control or item.
- ✿ **Drag** - To scroll or pan—that is, move side to side. To drag an element.
- ✿ **Flick** - To scroll or pan quickly.
- ✿ **Swipe** - With one finger, to return to the previous screen, to reveal the hidden view in a split view (iPad only), or the Delete button in a table-view row. With four fingers, to switch between apps on iPad.
- ✿ **Double tap** - To zoom in and center a block of content or an image. To zoom out (if already zoomed in).
- ✿ **Pinch** - Pinch open to zoom in; pinch close to zoom out.
- ✿ **Touch and hold** - In editable or selectable text, to display a magnified view for cursor positioning.
- ✿ **Shake** - To initiate an undo or redo action.

iOS – UI dizajn

❁ iOS Design Resources

❁ <https://developer.apple.com/design/>

❁ iOS Human Interface Guidelines

❁ <https://developer.apple.com/design/human-interface-guidelines/ios/overview/themes/>

Mobilne Web aplikacije -UI dizajn

- ✿ Responsive Design
- ✿ Google - Mobile Friendly Websites
 - ✦ <https://developers.google.com/webmasters/mobile-sites/>
- ✿ Mobile Friendly Test
 - ✦ <https://search.google.com/search-console/mobile-friendly>

Literatura

- ✦ *Mobile Developer's Guide To The Galaxy*, 18th Edition, 2019
- ✦ *Mobile Developer's Guide to the 5th Dimension*, Wireless Industry Partnership Connector Inc., 2013.
http://wip.org/download/Fifth_Dimension_v1.pdf
- ✦ *Mobile Design and Development*, Brian Fling, O'Reilly Media; 2009
- ✦ *Mobile Design Pattern Gallery*, 2nd Edition, Theresa Neil, O'Reilly Media, 2014

Pitanja i komentari

